

Päätökset kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta sekä kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta v. 2023

KH 06.03.2023 § 62

Valmistelija	Talousjohtaja Tuula Ahvonen, puh. 050 575 8803
Selostus	<p>Kuntalain (410/2015) 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta ja 39 §:n mukaan vastaa sen taloudenhoidosta ja myös huolehtii sen sisäisestä valvonnasta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvä tilintarkastustapa (Suomen tilintarkastajat ry:n suositus 2/2022) kohdan 3 mukaan kunnanhallitus myös, yhdessä muiden tilivelvollisten kanssa, vastaa valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta. Kaupunginhallitukselle tuodaan osana sisäistä valvontaa ja kunnan edunvalvontaa käsittelyyn valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset kunnalle myönnettyistä valtionosuuksista sekä valtiovarainministeriön päätökset verotulomenetysten korvauksesta sekä kotikuntakorvausten perusosasta ja selvitetään edellä mainittujen vaikutukset kunnan talouteen.</p> <p>Savonlinnan kaupungin rahoitusjärjestelmästä tärkeimpiä ovat verotulot ja valtionosuudet. Näistä valtionosuudet muodostuvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulomenetysten korvauksesta ja - opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. <p>Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen kaupungin peruspalvelujen valtionosuudesta (VN/33144/2022) 29.12.2022 ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista vuotta 2023 koskien. VM on tehnyt päätöksen myös kotikuntakorvauksen perusosasta. Kotikuntakorvaukset maksetaan osana valtionosuusmaksatusta.</p> <p>Kaupungin peruspalvelujen valtionosuus koostuu valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaan seuraavista valtionosuusperusteista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1) valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista ja - 2) 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista. <p>Kaupungille myönnetään valtionosuutta 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan kun 6-12 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2023 omarahoitusosuus on 1 359,93 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.</p> <p>Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvussa tarkoitetuilla erillä. Näitä ovat</p>

- perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen
- kunnan peruspalvelujen valtionosuuden vähentäminen kuntaan maksetun perustoimeentulon määrällä
- hyvinvointialueiden perustaminen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2023 aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen (muutosrajoitin)
- valtionosuusjärjestelmän tasaus
- määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset.

Kaupunginhallitukselle on saapunut liitteen A mukainen Valtiovarainministeriön päätös kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2023 sekä liitteen B mukainen Valtiovarainministeriön päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2023.

Valtiovarainministeriön 29.12.2022 päätöksen mukainen Savonlinnan kaupungin peruspalvelujen valtionosuus vuodelle 2023 on yhteensä 5 881 433 euroa. VM:n päätös koskien peruspalvelujen valtionosuutta ja veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksesta on liitteenä.

Maksuun pantavaan erään sisältyy peruspalvelujen valtionosuuden lisäksi seuraavat erät:

- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 8 026 896 euroa
- kotikuntakorvaustulot 360 084 euroa ja -menot -592 926 euroa
- veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 6 155 499 euroa
- opetus- ja kulttuuritoimen rahoituserän ja vapaan sivistystoimen rahoituserä -1 391 607 euroa.

Maksuun pantava valtionosuus yhteensä on näin ollen 10 412 483 euroa. Talousarviossa arvioitu valtionosuus on 7 500 000 euroa.

VM:n päätöksen mukaan myönnetyn valtionosuuden määrä ja sen laskentaperusteet löytyvät VM:n verkkosivuilta osoitteesta:

www.vm.fi/valtionosuuspaatoksia-ja-laskentatietoja

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 35 §:n mukaan kotikuntakorvaus määräytyy kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6-, 7-12 ja 13-15-vuotiaille. Opetushallituksen valtionosuuspäätöksiä varten käyttämät oppilas- ja suoritemäärät tallennetaan sähköiseen Primus-oppilasjärjestelmään, josta tiedot siirtyvät automaattisesti KOSKI-tietovarantoon. Opetushallitus hyödyntää KOSKI-tietovarantoa pohjatietojen keruussa. VM:n päätöksen pohjana olevat (pätöksen liitteet 1 ja 2) oppilas- ja suoritemäärät on tarkistettu yhdessä sivistystoimialan kanssa eikä poikkeamia havaittu.

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksen perusosa maksetaan osana valtionosuusmaksatusta. Kotikuntakorvauksen kunnittaisesta perusosasta säädetään vuosittain asetuksella. VM on päättänyt 29.12.2022 em. perusosasta vuodelle 2023 ja se on 7 436,67 euroa (2022: 7 452,22 euroa). Savonlinnan kaupungin osuus vuoden 2023 kotikuntakorvaustuloista on 360 084 euroa ja -menoista 592 926 euroa.

Jos kunta on tyytymätön edellä mainittuihin valtiovarainministeriön päätöksiin, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain

51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle.

Päätöksen perustelut ja laskentaperusteet on käyty läpi ja tarkistettu, että kunnalle maksettu summa tammikuussa 2023 täsmää valtiosuuspäätökseen.

Lapsivaikutusten arviointi Ei vaikutusta lapsiin

Yritysvaikutusten arviointi Ei vaikutusta yrityksiin

Esittelijä Kaupunginjohtaja Laine Janne

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen vuodelle 2023.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi Talousjohtaja

KH 20.03.2023 § 88
23/02.05.01.00/2023

Valmistelija Talousjohtaja Tuula Ahvonen, puh. 050 575 8803

Selostus

Valtiovarainministeriö on 29.12.2022 tehnyt päätökset kaupungin valtiosuuden ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvauksen maksamisesta (VN/22144&/2022) sekä kotikuntakorvauksen perusosasta (VN/33144/2022) koskien vuotta 2023.

Kotikuntakorvauksen määräytymisestä säädetään kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetussa laissa. Lain 34 §:ssä säädetään, että jos esiopetusta ja perusopetuslain 26 §:n 1 momentissa tarkoitettua perusopetusta järjestää varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden joulukuun 15. päivänä muu kuin oppilaan kotikunta, oppilaan kotikunta on velvollinen suorittamaan asianomaiselle kunnalle tai muulle 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulle opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvauksen.

Kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain 40 §:ssä säädetään, että kunnan ja muun opetuksen järjestäjän on toimitettava valtiovarainministeriölle kotikuntakorvauksien keskitettyä maksamista varten tiedot esi- ja perusopetusta saavien oppilaiden määrästä ikäluokittain. Lain nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen (1393/2022) 6 §:n mukaan tiedot toimitetaan Opetushallitukselle valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa (884/2017) tarkoitetun opetuksen ja koulutuksen valtakunnallisen tietovarannon kautta (Koski). Tilastokeskus yhdistää tiedon oppilaan opetuksen järjestäjästä väestötietojärjestelmän mukaiseen kotikuntaan henkilötunnuksen avulla.

Tilastokeskus on 23.1.2023 ilmoittanut valtiovarainministeriölle oppilas- ja kotikuntatietojen yhdistämisessä tapahtuneesta virheestä. Tilastokeskuksen selvityksen mukaan oppilaalle, jolla ei alun perin ole ollut Koski-tiedoissa henkilötunnusta, on Tilastokeskuksen tietokannassa virheellisesti priorisoitunut henkilötunnukseton tieto, vaikka oppilaalle olisikin myöhemmin päivitetty henkilötunnus Koski-tietovarastoon. Tästä syystä osalle oppilaista ei ole päivittynyt henkilötunnusta eikä kotikuntaa.

Lisäksi Tilastokeskus on ilmoittanut, että oppilasaineistoon on myös virheellisesti jäänyt osalle oppilaista useita opiskelijaoikeuksia. Tilastokeskus on 23.1.2023 toimittanut valtiovarainministeriölle korjatun aineiston oppilaiden kotikunnista ja opetuksen järjestäjistä.

Valtiovarainministeriön toimittamalla päätöksellä kotikuntakorvausta oikaistaan siten, että kotikuntakorvauksen maksatuksessa huomioidaan Tilastokeskuksen valtiovarainministeriölle toimittama korjattu oppilasaineisto.

Savonlinnan kaupungin osalta oikaisu kohdistuu yhteen lapseen, mikä vaikuttaa kaupungin kotikuntakorvausmenoihin, menoja kasvattaen.

Päätös kotikuntakorvauksen maksatuksen oikaisemisesta on liitteenä C. Oikaistun tiedon mukainen maksuerittely on liitteenä D. Oikaisut huomioidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien vuoden 2023 maaliskuun maksuerästä alkaen.

Maksuun pantavaan erään sisältyvien kotikuntakorvausten korjatut, uudet määrät ovat seuraavat:

- kotikuntakorvaustulot 360 084 euroa ja -menot -600 362 euroa
Muut valtionosuuksien erät ovat aikaisemmin päätetyn mukaisia.

Maksuun pantava valtionosuus yhteensä on päivitetyn maksuerittelyn mukaisesti yhteensä 10 405 046 euroa.

Lapsivaikutusten arviointi Ei vaikutusta lapsiin

Yritysvaikutusten arviointi Ei vaikutusta yrityksiin

Esittelijä Kaupunginjohtaja Laine Janne

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteinä C ja D olevan valtiovarainministeriön päätöksen kotikuntakorvauksen maksatuksen oikaisemista vuodelle 2023 maaliskuun maksuerästä lähtien.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet Talousjohtaja